

СТУДИИ НА СЛУЧАЈ ЗА ТЕСТ

ТРГОВСКО ПРАВО

Студија на случај бр. 1

Тужителот е банка на која тужениот и дал налог за отварање на акредитив во корист на правно лице од Романија за увоз на стоки во вредност од 62.000 евра со +/-10% од вредноста на стоката а платив во рок од 60 дена од датумот на товарниот лист-ЦМР а по презентирање на комерцијална фактура, товарен лист, сертификат за потекло на стоката и пакинг листа. Тужителот го известил тужениот дека по акредитивот се пристигнати предвидените документи во вредност од 62.575,98 евра па побарал навремено обезбедување на девизни средства. На писмено барање за конфирмација од романската банка во прилог на кое се испратени документите, тужителот уплатил 62.575,98 евра. Тужителот пресметал и камата-според упатството на НБ на РМ-неплатените износи по акредитивите да се третираат како договори за кредит. Тужениот не ја платил ниту главницата ниту каматата поради доцнење и тужителот истите ги утужува.

Прашања:

- 1.Документарниот акредитив подразбира акредитив кој е платив
2. Кореспондентска банка е банка која
- 3.Каква одлука ќе донесеш?

Студија на случај бр. 2

Тужителот е банка која на првотужената-физичко лице и дала кредит во противвредност од 2000 евра. Како обезбедување на кредититот второтужениот-физичко лице потпишал изјава со која гарантира дека за случај да не се врати договореното, тој ќе плати противвредност од 1000 евра. Третотуженото е правно лице-каде првотужената е управителка и, истото потпишало и со свој печат заверило меница и менична изјава со која се согласува да го плати секој износ на кој ќе биде пополнета меницата. Кон тужбата е приложен договор за кредит, изјава за гаранција и потпишана меница без датуми на издавање и стасаност и без износ-непополнета. Тужителот ги тужи сите солидарно за целиот износ.

Прашања:

1. Солидарна одговорност постои:
- 2.Авалот ставен на меницата создава оврска за авалистот
- 3.Каква одлука ќе донесеш

Студија на случај бр. 3

Тужителот е сервис за поправка на моторни возила. Тужениот е осигурувач на моторно возило А со кое на моторното возило Б му е причинета штета. Сопственикот на возилото Б истото го поправил кај тужителот кој спрема него изготвил фактура на износ од 90.000,00 ден. Со договор за цесија сопственикот на возилото Б го пренел врз тужителот правото фактурираниот износ да го

наплати од тужениот. Тужениот спори активна легитимација а укажува и дека износот на трошоци за поправка е 48.000,00 ден.-вредност на деловите кои со комисииски записник се утврдени како оштетени и вредност на работната рака.

Прашања:

- 1.Преносот на право/а по пат на цесија е извршен кога
- 2.Осигурувачот го плаќа неспорниот дел од штетата
- 3.Како ќе одлучиш

Студија на случај бр. 4

Тужителот со тужениот АА од Скопје склучил договор за снабдување со свои производи кои ќе се дистрибуираат до деловните единици на тужениот во Скопје и Тетово. Тужителот испорачувал стоки во двата града, испратниците ги потпишувал управителот на туженот а тужителот изготвувал фактури на име на тужениот. Пред утужувањето тужениот извршил промена на дел од називот во ААБ и на седиштето-од Скопје во Тетово, а во време на процесната постапка извршил потполна измена на називот во ББ и на седиштето во Скопје со укинување на деловницата во Тетово. Тужбата е спрема ББ. Се спори пасивна легитимација.

Прашања:

- 1.Договорот за купопродажба ги обврзува
- 2.Ако местото на испораката не е определено со договорот испораката се врши
- 3.Каква одлука ќе донесеш

Студија на случај бр. 5

Тужителот кој е регистриран превозник со туженото осигурително друштво склучил договор за осигурување на влекач и приколка од авто-одговорност и каско осигурување на моторни возила за влекачот. Тужителот набавил стока-портокали од Грција, ги платил цената и увозните давачки и без претовар се упатил кон граничниот премин со Србија за да ги испорача портокалите на купувачот-фирма од Врање кон која тој изготвил своја фактура за плаќање. На патот од Радовиш кон Штип, возачот изгубил контрола над влекачот, истиот се превртел, а товарот се растурил во нивата. Како било калливо, за да постапи по налог на санитарниот инспектор стоката да се однесе на депонија, тужителот прво ангажирал трактори на кои се товареле потрокалите, а потоа се претоварало во друг влекач со приколка кој ги одвезол на депонија каде е наплатен надомест. Тужителот од тужениот врз основ на склучените полиси од тужителот побарал плаќање на износот на вредноста на портокалите зголемен со увозните давачки, на износот потребен за извлекување и товарење на стоката во трактори и превоз до депонија како и за надоместокот за фрлање на стоката таму. Тужениот не спори постоење на полиси за осигурување - каско за влекачот и од автоодговорност за влекачот и за приколката, но спори постоење на обврска да ја надомести утужената штета од причина што тужителот прво не се осигурал од вршење на превозничка дејност како и дека и да има таква полиса, нема право да бара надоместување на вредноста на сопствената стока.

Прашања:

1. Во случај на осигурување осигурувачот ја плаќа

2. Во случај на осигурување од одговорност/дејност осигурувачот одговара за штетата која настанала од осигурениот случај само ако

3. Како ќе одлучиш:

Студија на случај бр. 6

Тужителот фирма од Белград бара спрема тужениот домашна фирма - во стечај да се утврди дека е сопственик со излачно право на движни предмети три вида машини за полнење на пастеризирано млеко, и транспортни линии со пластични сегменти за транспорт на готов производ и истите да му ги предаде во владение. Тужениот во одговор на тужба го спори барањето бидејќи склучените договори за купопродажба не се заверени од нотар, дека врз предметите нема воспоставена залога како основ за стекнување на право на одвоено намирување од стечајната маса, дека договорите не се регистрирани во Народна банка на РМ и во Централен реистер на РМ, па тужителот има својство на обичен доверител за противвредноста на предметите. Судот утврди дека тужителот на тужениот му ги продал утужените движни предмети со поединечни писмени договори за секој од нив, дека има утврдена вредност-која е неспорна, дека таа треба да се плати во шест транши со стасаност на шест месеци една од друга, дека во сите писмени договори е содржано дека продавачот ќе ја задржи сопственоста на предметите-опремата се додека целосната вредност на купената опрема не биде платена и дека дотогаш тужениот нема право истата да ја оттуѓува, да ја оптоварува или дава под закуп. Тужениот договорите не ги пријавил на НБ на РМ ниту предметите ги регистрирал во Централниот регистар како предмети кои имаат третман на странско вложување, по секој од склучените договори ја платил првата но не и останатите пет рати, а поради влошена финансиска состојба над него бил отворен стечај. Тужителот од своја страна кај Народната банка на Србија уредно ги пријавил договорите како договори – кредитна работа во странство и се заведени во регистрот кој се води кај странската банка.

Прашања:

1. Продавачот на подвижен предмет може да го задржи правото на сопственост врз стварта до плаќање на цената ако

2. Сопственост над ствари влезени во стечајна маса се штити со

3. Каква одлука ќе донесеш

Студија на случај бр. 7

Тужителот е јавно претпријатие кое од општината – тужениот бара плаќање на 690.000 ден. со соредни побарувања на име надомест за извршени работи работи на реконструкција на раскрсница на територијата на општината врз основ на потпишана градежна книга и изготвена градежна ситуација. Тужениот го спори побарувањето поради недостиг на пасивна легитимација од причини што за конкретните работи договорот е склучен меѓу тужителот со Градот Скопје и други четири донаторски фирми, дека за секој од нив е определен износ на учество во цената на чинењето на работите и дека тој нема преземено обврска за финансирање на работите. Тужителот не ги прифаќа наводите и укажува дека поради фактот што раскрсницата е на територијата на тужената општина, истата е во обврска да го плати утужениот износ. Судот утврди дека тужителот извршил

конкретни градежни работи на раскрсницата која се наоѓа на територијата на тужената општина, дека за истите има уредно водено градежна книга која е потпишана од надзорот, дека за опишаните работи е изготвена временна ситуација која е насловена и предадена заради плаќање на тужената општина која истата не ја потпишала. За изведувањето на работите бил склучен договор меѓу тужителот како изведувач од една и Градот Скопје врз основ на програмата за одржување на магистрални и регионални улици на неговата територија и други четири донаторски фирми како соинвеститори со кој е определен износот на нивното учество. Вкупниот износ на донациите е помал од вредноста на извршените работи па разликата е утужена од општината.

Прашања:

1. Договорот за извршување на градежни работи е
2. Органот определен за надзор над извршувањето на градежните работи
3. Како ќе одлучиш

Студија на случај бр. 8

Тужителот од тужениот бара плаќање на износ од 100.000 ден. со споредни побарувања врз основ на неплатена фактура за извршена услуга. Тужениот ја спори обврската по основ и висина поради околноста што фактурираното не одговара на договореното бидејќи на двата автобуса е отпечатена иста реклама, дека се доцнело со изработката, дека квалитетот е очаен, дека не се отстранети недостатоците иако била дадена гаранција од три години. Во одговор тужителот укажа дека приговори за квалитет не се ставени, работата е примена без забелешки, дека рокот не бил суштествен елемент на договорот. Судот утврдил дека тужителот и тужениот склучиле договор со кој тужителот се обврзал да изврши печатарски услуги на медиуми за чиј квалитет на боите ќе гарантира три години, дека секое немеханичко оштетување ќе го отстрани на сопствен трошок или ќе изврши препечатување, дека печатењето ќе го изврши врз основ на подготовка изготвена на ЦД од тужениот а за цена која била објавена и на интернет страницата на тужителот. Тужителот од тужениот добил ЦД со подготовка за печат на реклама, истата ја отпечатил и извршил лепење на медиумот врз два автобуса на тужениот. За извршената работа изготвил фактура на вкупен износ од 128.325 ден. од која тужениот платил износ од 28.325 ден. а останал да го должи утужениот износ. Прв пат за квалитет на изработка тужениот приговорил по приемот на тужбата односно после 8 месеци од приемот на работата.

Прашања:

1. Кога рокот за исполнување е предвиден со договорот купувачот/нарачателот може
2. Рокот за известување за скриен недостаток кај трговски договор е
3. Каква одлука ќе донесеш